

OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTEKÓW w WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z

Nr 5931
ŚLĄSKIE

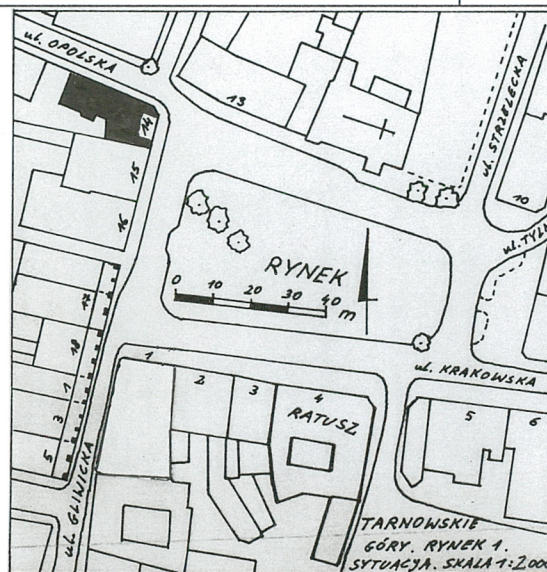
1. Obiekt

BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY

2. Czas powstania
1908 r.

3. Miejscowość
TARNOWSKIE
GÓRY

11. Zdjęcie rzut przekrój sytuacja orientacja

4. Adres

Tarnowskie Góry
Rynek 14

nr działki 244/ 164

nr hipoteczny

KW - [REDACTED]

5. Przynależność administracyjna
województwo katowickie
gmina Tarnowskie Góry

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Tarnowitz

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975
województwo katowickie
powiat Tarnowskie Góry

8. Właściciel i jego adres

Bank PKO BP
Tarnowskie Góry
Rynek 14

9. Użytkownik i jego adres

Bank PKO BP
Tarnowskie Góry
Rynek 14

10. Rejestr zabytków

Nr A 14 / 99
data 25.05.1999

Na działce zajmowanej przez obecny obiekt, znajdowała się pierwotnie wybudowana w 1608 r. dwupiętrowa kamienica, w której do 1898 r. znajdował się magistrat (ratusz). Istniejący dzisiaj budynek powstał w 1908 r., jako dom Banku Stowarzyszeń. Po 1945 r. obiekt pełnił funkcję mieszkalną, w latach 1956 - 1974, parter i pierwsze piętro zajmował Narodowy Bank Polski (NBP), drugie piętro i poddasze pełniło nadal

funkcje mieszkalne.

Obecnie cały budynek pozostaje własnością i w użytkowaniu banku PKO BP.

Budynek eklektyczny z elementami neobaroku.

Sytuacja: budynek usytuowany w pn - zach. narożu rynku, u zbiegu ulic Opolskiej i Ks. Józefa Wajdy, na zakończeniu zwartej zabudowy pierzei zach., elewacją frontową od strony rynku, dłuższą elewacją boczną od strony ul. Opolskiej.

Materiał, konstrukcja, technika: obiekt murowany, z cegły, z pozornym boniowaniem w tynku całej elewacji - na parterze boniowanie głębsze, z dekoracyjnymi sztukateriami w szczytach i okładziną z białej cegły klinkierowej w pd-zach. narożniku elewacji; wewnątrz ściany i stropy obłożone płytą gipsową; w piwnicach stropy Kleina i płaskie betowe, w parterze i na pozostałych kondygnacjach stropy żelbetowe

płaskie, w hallu parteru z pojedynczą podporą żeliwną (obudowaną płytą kartonową), pomiędzy 2. i 3. piętrem strop drewniany z tynkowaną podsufitką; więźba dachowa płatwiowo-kleszczowa; dach kryty dachówką karpiówką od ulicy i papą od dziedzińca, z żelazną kutą balustradą na kalenicy równoległej do elewacji rynkowej, górna część hełmu wykusza kryta blachą miedzianą; posadzki - w piwnicach w większości ceramiczne oraz cementowe, na parterze granitowe i parkiety, na 1. piętrze granitowe, ceramiczne i parkiety, na 2. piętrze i na poddaszu posadzki cementowe pokryte wykładzinami syntetycznymi; schody w części wsch. budynku, z parteru na 1. piętro żelbetowe, zabiegowe, obłożone granitem, schody w części zach. budynku, łączące wszystkie kondygnacje, konstrukcji stalowej, dwubiegowe powrotne, z podestami, z oryginalnymi, ażurowymi, metalowymi podstopniami, ze stopniami z okładziną drewnianą, z nową, metalową balustradą o prostych formach; otwory okienne i drzwiowe prostokątne, zamknięte półkoliście, odcinkowo, powyżej parteru w opaskach tynkowych; drzwi nowe - drewniane i z tworzyw sztucznych, część przeszklona; okna pojedyncze, plastikowe, dwuskrzydłowe ze ślemieniem, 2 - i 4 - dzielne, w oknach parteru nowe, stylizowane kute kraty.

Rzut: budynek na planie zbliżonym do litery „L”, z zaokrąglonym narożnikiem pn - wsch, w którym powyżej parteru wykusz na rzucie 8 - boku; w parterze, na osi i na prawo hall, na pd klatka schodowa na 1. p.

z zabiegowymi schodami; układ pomieszczeń wzdłuż osi wsch - zach - jednotraktowy z korytarzem i niepełnym traktem od str. pd, od zach. klatka schodowa z dwubiegowymi schodami; analogiczny układ pomieszczeń w pozostałych kondygnacjach

Bryła : budynek 3 - kondygnacyjny, podpiwniczony, z użytkowym poddaszem; w pn - wsch. narożniku, powyżej parteru 3 - kondygnacyjny wykusz w formie wieżyczki z hełmem, sięgającym ponad kalenicę dachu; dach dwuspadowy, ze stromą połącią nad częścią pn i wsch. oraz łagodną, pulpitową połącią od strony dziedzińca, hełm wykusza 2 - kondygnacyjny, z drewnianym preżroczem arkadkowym i częścią górną o formie cebulastej; od strony rynku płytki ryzalit, zwieńczony szczytem, od strony pn, powyżej parteru nadwieszony ryzalit, zwieńczony szczytem i przekryty osobnym 4 - spadowym daszkiem; lukarny kryte daszkami pulpitowymi.

Elewacje: elewacja frontowa (wsch.) - 3 osiowa, boczna (pn) - 8-osiowa, z pozornym boniowaniem, silniejszym w parterze i tworzącym optycznie cokół; pomiędzy parterem i 1. piętrem, z wyjątkiem ryzalitu elewacji pn - gzyms ciągły, gzyms wieńczący silnie profilowany, przerwany w naczółku ryzalitu elewacji frontowej;

<p>14. Kubatura</p> <p>4323 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>826 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>budynek mieszkalno - usługowy</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>bank</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>Remont obiektu w latach 1995 - 1997 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - remont dachów, helmu wykusza - położenie nowych tynków elewacyjnych, - zamontowanie stropów podwieszonych we wnętrzach, obudowanie stropów i ścian wewnętrznych płytami gipsowymi - obudowanie stopni schodów granitem i drewnem, zamontowanie nowych metalowych balustrad, nowych drzwi - położenie nowych posadzek ceramicznych - wymiana drewnianej stolarki okiennej na plastikową - <p>projekty i wykonanie Biuro Usług Architektonicznych „Kwadrat”, Chorzów, ul.Dąbrowskiego 23</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>dobry - obiekt po remoncie; wnętrze nowoczesne, pozbawione cech stylowych</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>należy dbać o zachowanie: bryły budynku, jego gabarytów, kształtu i pokrycia dachów oraz wystroju elewacji</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numery i miejsce przechowywania)

- inwentaryzacja dachu i poddasza, 1995
- oraz projekty remontu dachów, poddasza, modernizacji I. i II. piętra, instalacji elektr. - oprac. Biuro Usług Architektonicznych „Kwadrat”, Chorzów, ul. Dąbrowskiego 23, 1995 - 97 - dokumentacja na miejscu, w archiwum banku
- dokumentacja fotograficzna remontu helmu wykusza, 1995 - 97 - na miejscu, w archiwum banku

22. Bibliografia

- Nowak J., Kronika miasta i powiatu Tarnowskie Góry, Tarnowskie Góry 1927
- Tarnowskie Góry. Śródmieście. Studium Historyczno - Konserwatorskie, oprac. Pracownia Konserwatorska „Akant”, Gliwice 1993, T.2 B, cz.II - w archiwum WKZ w Katowicach oraz w archiwum Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej w Tarnowskich Górach
- Wyciszcak S., Przewodnik tarnogórski, Tarnowskie Góry 1996

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

fotografia obiektu z lat 50 - tych w archiwum Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej w Tarnowskich Górach, ul. Gliwicka 2 - bez sygn.

24. Uwagi różne

ze względu na specyficzny charakter obiektu, autorce niniejszej karty udostępniono jedynie kilka pomieszczeń, niemożliwe było sporządzenie rzutu; dokładniejsze informacje uzyskano od inspektora nadzoru budowy

25. Opracował

tekst	mgr Anna Kwiecień - XI 1998 r.
plany, rysunki	mgr Adam Kwiecień - XI 1998 r.
zdjęcia, fotografie	mgr Anna Kwiecień - XII 1998 r.
miejsca przechowywania negatywów	u autorki

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisu prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1 wkładka

2. Miejscowość TARNOWSKIE GÓRY	3. Obiekt BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY, RYNEK 14	4. Zawartość wkładki -c.d. opisu - fotografie - 2 szt.
--	---	---

(c.d.opisu)

na osi środkowej elewacji frontowej otwór wejściowy zamknięty łukiem koszowym, po bokach otwory okienne zamknięte odcinkowo, prawy nieco szerszy;

w elewacji pn na parterze - w dwóch lewych skrajnych osiach, okna zamknięte odcinkowo, pozostałe półkoliście; okna 2.i 3. kondygnacji w obydwu elewacjach prostokątne, w opaskach tynkowych, ze zwornikami - na 1.piętrze z naczółkami utworzonymi z wygiętych gzymsów o lini zbliżonej do wklęsło - wypukłej; okna 2. piętra - dwóch lewych skrajnych osi elewacji frontowej i w ryzalicie elewacji pn - zamknięte odcinkowo; szczyt elewacji wsch. o wykroju falistym z prostokątnym, podzielonym słupkiem oknem , nad i pod oknem dekoracja z medalionów i girland liściastych, powyżej okna kartusz

z literą „W” , ujęty girlandą liściastą; w elewacji pn, w 4 środkowych osiach powyżej parteru - ryzalit zwieńczony szczytem falistym ze spływami, w szczy-
w szczycie 2 prostokątne okna ujęte pilastrami, powyżej dekoracja w postaci utworzonego z festonów obramienia kartusza; okna narożnego wykusza wąs-

kie, prostokątne, z dwuramiennymi naczółkami na 1. piętrze; elewacje tylne: tynkowane, asymetryczne, bez artykulacji i dekoracji, w skrzydle głównym - 2 - osiowa, w pn - 5 - osiowa, od zach. - 1 - osiowa.

Wnętrze: brak elementów wnętrza z epoki, wnętrze nowoczesne.

Wyposażenie: brak .

Instalacje: elektryczna, wod. - kan., c.o. lokalne olejowe, instalacja anty - włamaniowa.

elewacja północna, część wsch.

elewacja północna